

RI&E en Plan van Aanpak

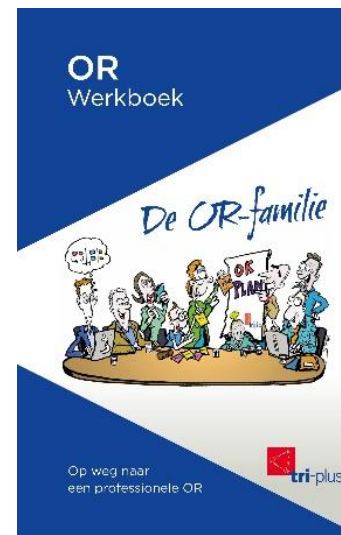

Porto Franco

Trainer/adviseur/docent/veiligheidskundige

Medezeggenschap en Arbo

03 februari 2026

Porto Franco (porto.franco@tri-plus.nl)

Directeur/veiligheidskunde/auteur/Interimmanager/trainer/s
preker/docent veiligheidskundige opleiding

Veilig werken in Nederland

± 2.300
ernstige ongevallen per jaar

waarbij sprake is van blijvend letsel, ziekenhuisopname of overlijden. Gemiddeld aantal bij Inspectie SZW gemelde ongevallen.

Meer dan
200.000
ongevallen per jaar

Medewerkers die fysiek of geestelijk letsel hebben opgelopen door een arbeidsongeval.

60
doden

gemiddeld per jaar,
tussen 1-2 per week.

Veilig werken in Nederland:

Top 3 type ernstige ongevallen

1

Machine-
ongeval

Meest voorkomende oorzaak
Machine onvoldoende afgeschermd.

Achterliggende oorzaak
Onvoldoende materiaal beschikbaar
gesteld.

2

Ongeval met
vallende
objecten
(niet van kranen)

Meest voorkomende oorzaak
Voorwerpen onvoldoende vastgemaakt.

Achterliggende oorzaak
Onvoldoende alertheid op veiligheid.

3

Val van
ladder
of trapje

Meest voorkomende oorzaak
Ladder verkeerd geplaatst.

Achterliggende oorzaak
Onvoldoende alertheid op veiligheid.

Veilig werken in Nederland: Top 4 sectoren met de meeste ongevallen

1

Industrie

- 1 Machineongeval
- 2 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen).
- 3 Val van ladder of trapje.

2

Bouw

- 1 Val van dak, vloer of platform.
- 2 Val van ladder of trapje.
- 3 Val van steiger.

3

Handel

- 1 Machineongeval
- 2 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen).
- 3 Val van ladder of trapje.

4

Vervoer en
opslag

- 1 Aanrijding door een voertuig.
- 2 Ongeval in/op bewegend voertuig.
- 3 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen).

De Arbowet

Burgerlijk Wetboek 7 Artikel 611

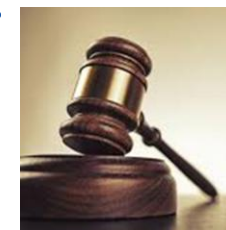
Artikel 7:611 verplicht zowel werkgever als werknemer om zich te gedragen als een goed werkgever en goed werknemer.

Dit artikel werkt als een soort “open norm”: het geeft geen precieze regels, maar legt een algemene zorg- en gedragsnorm op.

De rechtspraak vult deze norm verder in.

Burgerlijk Wetboek 7 Artikel 658

- De werkgever is verplicht de lokalen, werktuigen en gereedschappen waarin of waarmee hij de arbeid doet verrichten, op zodanige wijze in te richten en te onderhouden alsmede voor het verrichten van de arbeid zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken als redelijkerwijs nodig is om te voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade lijdt.
- De werkgever is jegens de werknemer aansprakelijk voor de schade die de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt, tenzij hij aantoont dat hij de in lid 1 genoemde verplichtingen is nagekomen of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.
- Hij die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf arbeid laat verrichten door een persoon met wie hij geen arbeidsovereenkomst heeft, is overeenkomstig de leden 1 tot en met 3 aansprakelijk voor de schade die deze persoon in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt. De kantonrechter is bevoegd kennis te nemen van vorderingen op grond van de eerste zin van dit lid.

Aandachtsgebieden Arbowet

- Veiligheid:

- Gezondheid:

- PSA:

De kernbepalingen van de Arbowet

- Actuele RI&E
- Contract met een Arbodienst of bedrijfsarts
- Adequate bedrijfshulpverlening
- Inrichting van de interne Arbozorg

Arbowet - algemene zorgplicht (art 3)

- Inrichting van arbeidsplaatsen, werkmethoden en gebruikte arbeidsmiddelen alsmede arbeidsinhoud worden zoveel mogelijk aangepast aan **persoonlijke eigenschappen** van de werknemer
- Monotone en tempo gebonden arbeid zoveel mogelijk **vermijden** of beperken
- **Doeltreffende maatregelen treffen** voor EHBO, brandbestrijding en evacuatie + doeltreffende verbindingen onderhouden met externe hulpverleningsorganisaties (BHV)

Het Arbo speelveld

- Overheid
- Werkgever
- Werknemers
- Interne Arbodienstverleners
- Externe Arbodienstverleners
- Medezeggenschap

Met het op papier sluitend krijgen van arbeidsveiligheid verander je geen gedrag

Wat is een RI&E?

WAAR HEBBEN WE
HET OVER?

Invloed
Zonder
Macht

**KIJK
HIER HEB
IK WAT
AANI**

Waarom een RI&E?

- Wettelijke verplichting
- Nulmeting veiligheid, gezondheid en welzijn
- Stuurinformatie voor het management
- Voorkomen van juridische aansprakelijkheid
- Voorkomen van bedrijfsschade
- Voorkomen van calamiteiten en ongevallen
- Besparen of verdienen van geld

Onderzoek N AI toetsingen RI&E's

- De Nederlandse Arbeidsinspectie onderzocht in hoeverre werkgevers voldoen aan de wettelijke verplichting om hun risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) te laten toetsen. Daarbij keek ze vooral naar de relatie tussen **de kwaliteit** van de RI&E en **hoe deze toetsing wordt uitgevoerd** door gecertificeerde arbo kerndeskundigen.

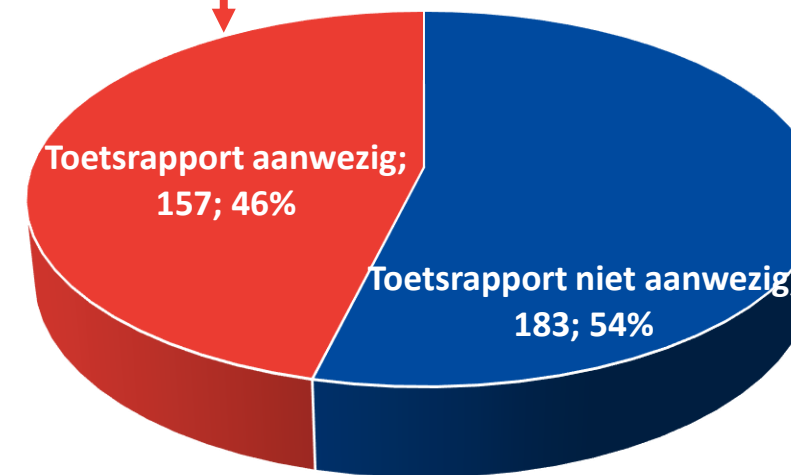
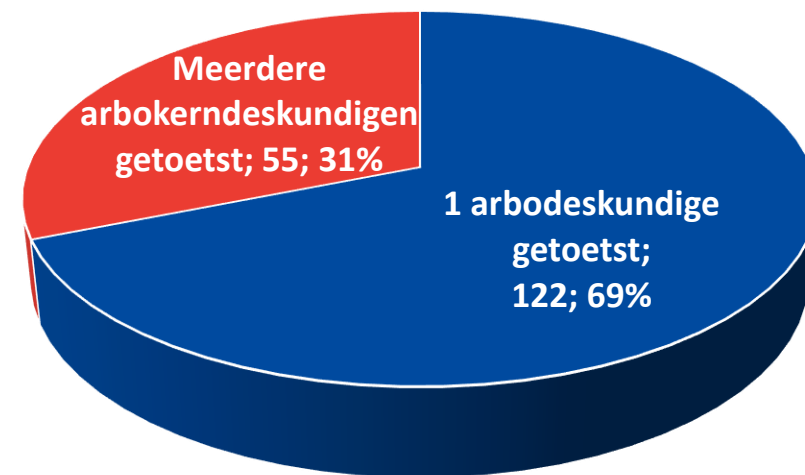
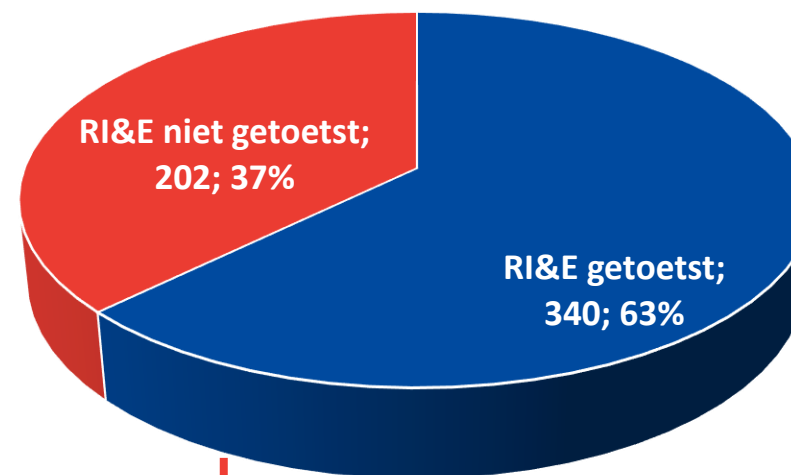
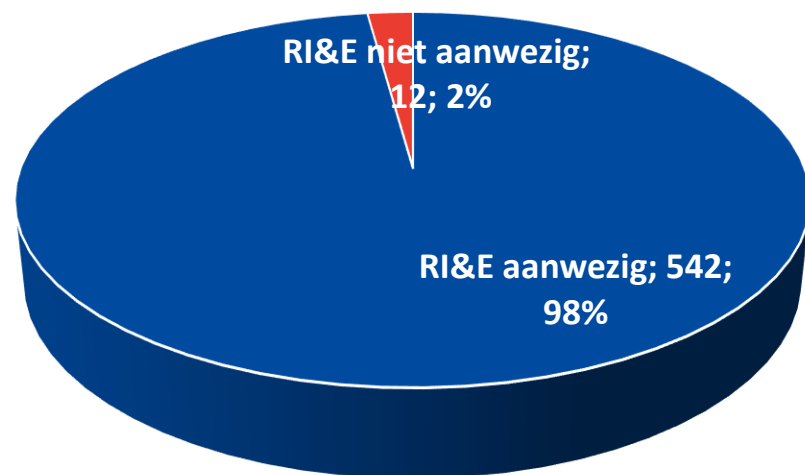
Onderzoek NI toetsingen RI&E's

- Sinds 2022 mogen kerndeskundigen alleen binnen de eigen scope toetsen
- Verdiepende RI&E's door de relevante kerndeskundige

Blijf uit de buurt van negatieve mensen.
Zij hebben een probleem voor iedere oplossing

Onderzoek NAI toetsingen RI&E's

Waaraan moet de RI&E voldoen?

- **Compleet:** alle VGW aspecten voor alle werkplekken, dus ook PSA
- **Betrouwbaar:** de situatie eerlijk weergeven/ toetsing Arbodeskundige
- **Onderliggende oorzaken benoemen:** aanpassing wet 2022
- **Actueel:** de huidige situatie
- **Schriftelijk:** ter beschikking medewerkers/OR
- **Bijzondere categorieën werknemers:**

jeugdigen; ouderen; gehandicapten ; zwangeren; thuiswerkers;
vakantiewerkers; werknemers met deeltijdbanen;
werknemers met een flexibele arbeidsrelatie.

Verplichte onderdelen van de RI&E

- ✓ Organisatie van de arbozorg en verzuimbeleid
- ✓ Bedrijfshulpverlening
- ✓ Fysische factoren
- ✓ Gevaarlijke stoffen en biologische agentia
- ✓ Fysieke belasting
- ✓ Werkplekinrichting
- ✓ Arbeidsmiddelen
- ✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen
- ✓ Functie-inhoud en werkdruk
- ✓ Psychosociale belasting
- ✓ Werk- en rusttijden
- ✓ Bijzondere groepen

Een RI&E heeft aandacht voor gezondheid

- Lucht, licht, geluid, temperatuur
- Trillen
- Werkplekinrichting
- Thuiswerkplek
- Psychosociale arbeidsomstandigheden

De RI&E heeft aandacht voor de medewerkers

- Input via vragenlijst/enquête
- Betrokkenheid van medewerkers
- Bespreken in werkoverleg
- Voorlichting
 - risico's
 - gebruik (beschermings-)middelen
 - vaardigheden (bv. tiltechniek)
 - melden Arbo aspecten
- Controle en handhaving

Een RI&E gaat over beleid én werkvloer

- Document studie
- Ongevallenregister
- Taken en verantwoordelijkheden
- Speerpuntenbeleid
- Interviews

Een RI&E is betrouwbaar

Hoe wordt de RI&E uitgevoerd?

- Documentstudie
- Vragenlijst
- Interviews
- Rondgang
- Metingen
- Alle werkplekken?
- Ook werkplekken buiten de gebouwen:
 - Thuiswerk
 - Onderweg

Gebruik de branche RI&E (Arbo catalogus)

Een RI&E is actueel → de dynamische RI&E

Moment opname heeft nadelen

Wat is er geregeld om de RI&E actueel te houden?

- Ogen en oren op de werkvloer
- Op thema's een deel RI&E uitvoeren

RI&E is een 'werkdocument'

- Wat komt er gaandeweg bij?
- Wat kunnen we afvinken?

Een RI&E bevat een weging

W	Waarschijnlijkheid		B	Blootstelling		E	Effect
10	Kan worden verwacht	X	10	Voortdurend	X	100	Catastofaal, veel doden
6	Goed mogelijk		6	Dagelijks tijdens de werkuren		40	Ramp, verscheidene doden
3	Ongewoon, maar mogelijk		3	Wekelijks of incidenteel		15	Zeer ernstig, één dode
1	Alleen mogelijk op lange termijn		2	Maandelijks		7	Aanzienlijk, ernstig letsel
0,5	Zeer onwaarschijnlijk		1	Enkele malen per jaar		3	Belangrijk, arbeidsongeschiktheid
0,2	Vrijwel onmogelijk		0,5	Zeer zelden		1	Betekenisvol, eerste hulp vereist
0,1	Virtueel onmogelijk						

=

	R	Risico	Aard van de te nemen maatregelen
I	>320	Zeer hoog	Overweeg stopzetten activiteit
II	160-320	Hoog	Onmiddellijk maatregelen vereist
	70-160	Substantieel	Correctie is nodig
III	20-70	Mogelijk	Aandacht
	<20	Licht	Misschien aanvaardbaar

Een RI&E bevat Plan van Aanpak

- Adviezen over aanpak risico
- Bronaanpak
- Optimalisatieverplichting
 - Naar stand van de wetenschap/techniek
 - Economische verantwoord
- Concreet:
 - Prioriteiten
 - Welke actie is nodig?
 - Wie is verantwoordelijk?

Een RI&E wordt getoetst

ALTIJD toetsing (systeemtoets)
door gecertificeerde Arbo deskundige

- arbeids- en organisatiedeskundige;
- hogere veiligheidskundige
- arbeidshygiënist
- bedrijfsarts (BIG registratie)

Sinds 2022 (scopetoets)

Hogere eisen aan toetsing

Afhankelijk van onderwerp RI&E

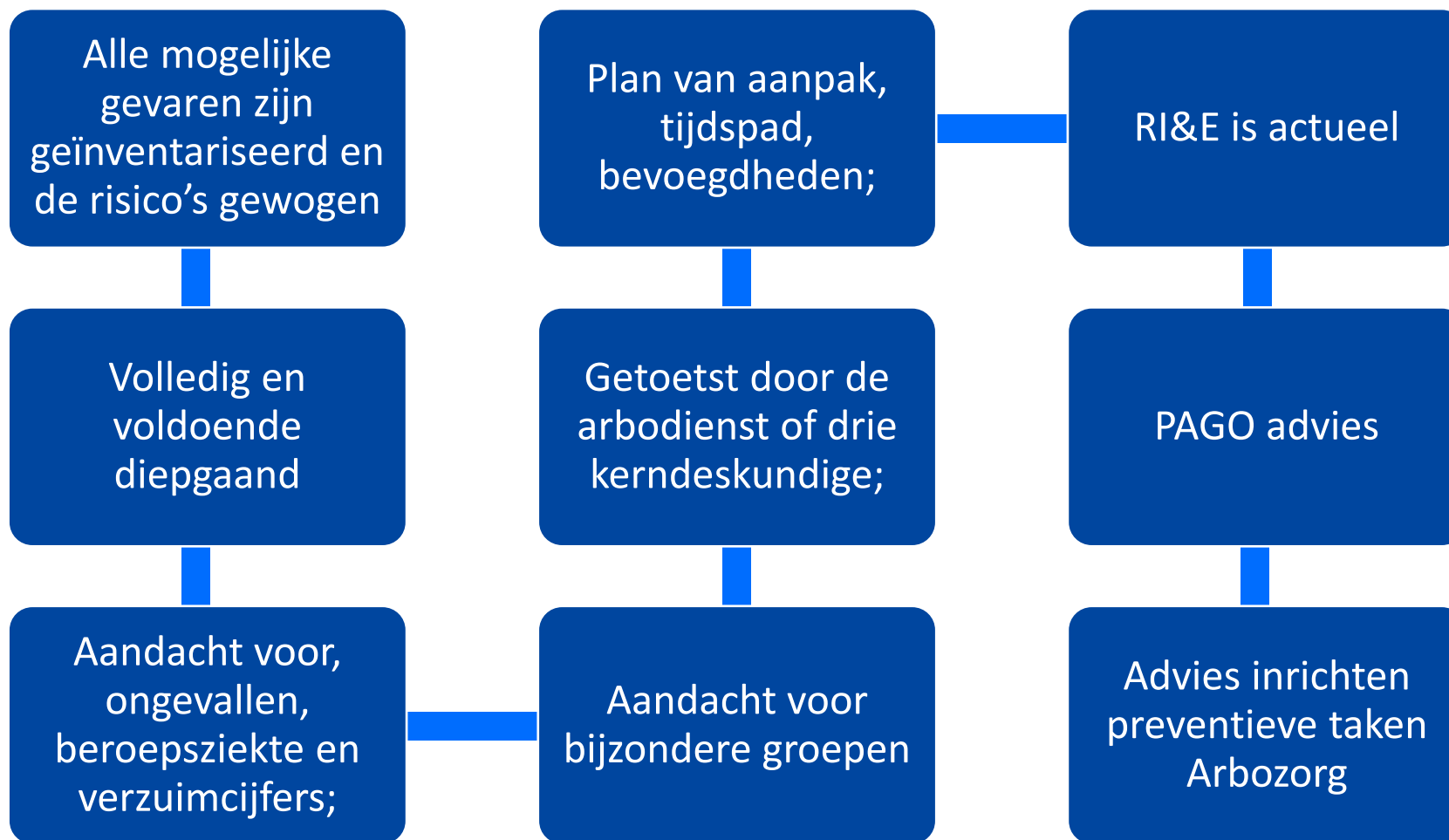

Verdiepende RI&E's:

- thuiswerken
- toxische stoffen
- biologische agentia
- ioniserende straling
- geluid
- lichamelijke belasting
- beeldschermen
- persoonlijke beschermingsmiddelen
- kankerverwekkende stoffen
- asbest, lood en vinylchloride
- machines en arbeidsmiddelen
- PSA

Waaraan moet de RI&E voldoen? Artikel 5 Arbowet in de praktijk

De RI&E Algemeen

Bevoegdheden en rol medezeggenschap

De OR stemt in met de RI&E

Drie instemmingsmomenten

Werkwijze RI&E

**RI&E en Concept plan
van aanpak**

Plan van aanpak

Tips en tops

- Betrek de medezeggenschap vanaf het begin van het proces
- Maak verbinding tussen output vragenlijsten en praktijk
- Betrek de preventiemedewerkers en de leidinggevende
- Creëer invloed en draagvalk bij de medewerkers
- Spreek dezelfde taal
- Integreer de verdiepende RI&E's
- Maak foto's
- Voer indicatieve geluid- en klimaatmetingen uit
- Gebruik de uitkomsten van de RIE voor toolboxen en werkoverleggen

Op welk moment wil de OR worden meegenomen?

Wat vindt u?

Tel. 06 249 28 350

www.tri-plus.nl

info@tri-plus.nl

porto.franco@tri-plus.nl